

Galimi veiksmai, sužinojus apie tai, kad jūsų vaikas – patyčių stebėtojas:

- ✓ paskatinkite vaiką apie tai papasakoti jums, aptarkite, ką jis jaučia, ką patiria;
- ✓ jei sužinojote apie vykstančias patyčias, praneškite apie tai mokyklos darbuotojams. Galite tai padaryti anonimiškai;
- ✓ pakalbėkite su vaiku apie patyčias. Paklauskite, kaip jis elgtųsi, jei taptų auka. Tai labai svarbios diskusijos problemos sprendimui.

Ko nereikėtų daryti, jei sužinojote, kad vaikas patiria patyčias:

- ✓ nesielgti skubotai, pvz., pulti kalbėtis su besityčiojančio vaiko tėvais, nes jūsų vaikas gali baimintis, kad patyčios dėl to tik dar labiau sustiprės;
- ✓ nereikėtų sakyti: „nebūk silpnas“, „nieko čia tokio“, „nekreipk dėmesio“, „viskas praeis: susipykot - susitaikysit“;
- ✓ nekaltinkite vaiko dėl patiriamų patyčių, sakydami: „pats esi kaltas dėl to“, nes vaikai nėra kalti, kad iš jų tyčiojasi;
- ✓ nesiūlykite vaikams „duoti atgal“. Agresyviai gindamiesi jie gali būti kitų įvertinti kaip skriaudėjai ir būti apkaltinti;
- ✓ nepalikite vaiko vieno spręsti šios problemos.

Sumažinti arba sustabdyti patyčias – ne vieno žmogaus jėgoms. Būtina, kad į tai aktyviai įsitrauktų mokytojai, mokyklos administracija, tėvai, kiti mokiniai.

Šaltiniai: www.bepatyciu.lt, <https://www.vaikystes-sodas.lt>

Informaciją parengė Pasvalio „Riešuto“ mokyklos
vyr. socialinė pedagogė Ramūnė Kurmilavičienė

Pagalba patyčias patiriančiam vaikui

2021 m.

Patyčios – įvairus elgesys, kai vaikai žemina, skaudina vieni kitus: kabinėjasi, prasivardžiuoja, erzina, stumdo, muša, atiminėja pinigų, kuprines, sąsiuvinius, kitus daiktus, apkalbinėja, ignoruoja, gąsdina, siuntinėja piktas, įžeidžiančias SMS žinutes ar elektroninius laiškus.

Patyčios - nemalonūs ir skaudūs išgyvenimai, lydimas įvairių jausmų: liūdesio, baimės, pykčio, nusivylimo ir kt. Paprastai reikia nemažai laiko ir pastangų, kad patyčios liautųsi ar sumažėtų. Be to, vaikai ne visada drąsiai pasakoja apie tai suaugusiems.

Kodel vaikai dažnai nepasakoja apie patiriamas patyčias?

- ✓ Nedrįsta apie tai prasiurti.
- ✓ Bijo nuliūdinti tėvus.
- ✓ Baiminasi, kad suaugę nepatikės arba pasakys „Nekreipk dėmesio“.
- ✓ Gėda, kad patys negali apsiginti.
- ✓ Bijo, kad iš jų dar labiau tyčiosis, jei tėvai ims aiškintis situaciją ir kt.

! Atminkite, jei vaikas pasisakė apie patiriamas patyčias – tai labai drąsus ir svarbus jo žingsnis. Jūs turite nepalikti vaiko vieno ir padėti jam įveikti patyčias. Patikimo suaugusiojo buvimas šalia vaikai tokiu momentu yra labai svarbus.

Kaip elgtis, kai vaikas jums papasakoja apie patirtas patyčias?

- ✓ ***Dėmesingai, ramiai jį išklauskite.*** Parodykite supratingumą ir patikinkite, kad kalbėti apie šią patirtį yra drąsus žingsnis ir kad vaikas bet kada apie tai gali su jumis pasikalbėti.
- ✓ ***Kalbėkitės su vaiku, išsiaiškinkite: kas tyčiojasi, kokiais būdais tyčiojamas, kaip dažnai tai vyksta.***
- ✓ ***Ieškokite sprendimo būdų kartu su vaiku.*** Tai yra svarbu, nes tik tokiu atveju pagalba gali būti efektyvi, kadangi, pavyzdžiui, kartais vaikai nenori, kad tėvai eitų į mokyklą bei kalbėtų su mokytoju ir pan.

- ✓ ***Užsirašykite patys bei pasiūlykite vaikams užsirašyti įvykių detales.*** Užrašai pravers, jei kreipsitės pagalbos į mokytojus.
- ✓ ***Drauge su vaiku pagalvokite, kas iš mokyklos suaugusiųjų gali jam padėti*** (galbūt vaikas pasitiki kuriuo nors iš mokytojų, klasės vadovu, auklėtoju, socialiniu pedagogu ar kt.).
- ✓ ***Smulkiai išsiaiškinkite, kaip vyksta patyčios, kaip vaikas į jas reaguoja.*** Gal galite vaikui padėti elgtis kitaip? (pvz., vengti tam tikrų vietų mokykloje ir kt.).
- ✓ ***Kreipkitės į klasės vadovą, grupės auklėtoją, mokytoją ar mokyklos administraciją.*** Tai labai svarbu, nes mokytojai gali nežinoti, kad vyksta šios patyčios arba gali būti, kad tyčiojamas ne tik iš jūsų vaiko, bet ir kitų.
- ✓ ***Būkite šalia vaiko.*** Jei nujaučiate, kad vaikas patiria patyčias, tačiau apie tai su jumis nekalba, pasiūlykite jam pasikalbėti su kuo nors kitu: kitu šeimos nariu, mokytoju, paskambinti į „Vaikų liniją“ ir pan.
- ✓ ***Pasakykite vaikui, kad jį mylite ir stengsitės padaryti viską, kad jis jaustųsi saugus.***

Kartais vaikai nepasakoja apie vykstančias patyčias, todėl gali būti labai sunku suprasti jo jausmus, patiriamą skausmą.

Požymiai, kurie gali rodyti, kad vaikas patiria patyčias mokykloje:

- ✓ vaikas grįžta iš mokyklos su sugadintais daiktais ar praradęs kokį nors daiktą, pinigus;
- ✓ ant vaiko kūno yra mėlynių, įdrėskimų ar kitų žymių;
- ✓ į mokyklą pradėjo vaikščioti kitu keliu;
- ✓ nenori eiti į mokyklą be jokios aiškios priežasties ir kt.

O gal jūsų vaikas mokykloje stebi patyčias, tačiau bijo, kad pats gali nukentėti, jei imsis kokių nors veiksmų?